

29.10.2025
KSL/413/03.00.02/2025

Päijät-Hämeen liitto
toimisto@paijat-hame.fi

Viite: Lausuntopyyntö 26.9.2025

LAUSUNTO PÄIJÄT-HÄMEEN MAAKUNTAKAAVAN 2060 LUONNOKSESTA

Päijät-Hämeen maakuntakaava 2060 on edennyt valmisteluvaiheen kuulemiseen. Päijät-Hämeen maakuntakaava 2060 laaditaan kaikki Päijät-Hämeen kunnat ja maankäytön teemat kattavana kokonaismaakuntakaavana. Voimaan tullessaan maakuntakaava 2060 korvaa Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 ja Iitin kunnan alueella voimassa olevat Kymenlaakson vaihemaakuntakaavat. Ainoastaan 8.6.2023 lainvoiman saanut jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaava jää voimaan nyt voimassa olevista maakuntakaavoista.

Päijät-Hämeen rakennemalli sekä Lahden kaupunkiseutusunnitelma 2060 ovat ohjanneet maakuntakaavan rakenneratkaisuja. Näihin lähtökohtiin pohjautuen maakuntakaavassa on huomioitu merkittävä väestön ja työpaikkojen lisäys nykyistä hajakeskittyvämmässä aluerakenteessa. Päijät-Hämeen maakuntakaavassa on monipuolisesti käsitelty ilmastoon liittyviä tavoitteita: mm. toimiva ekologinen verkosto ja kriittiset ekologiset yhteydet, raskaan liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien kattava jakeluverkosto ja uusiutuvan energiatuotannon edistäminen. Maakuntakaavaluonnoksessa aurinkovoiman sijoittumista ohjataan yleisillä kaavamääräyksillä. Tuulivoiman osalta kaavassa osoitetaan seudullisen kokoluokan tuotantoalueet (vähintään 8 tuulivoimalan alueet). Selvitysten perusteella maakuntakaavaluonnoksessa osoitetaan kaksi seudullisen mittaluokan tuulivoimatuotantoaluetta (Rekolanvuorten alue Sysmässä ja Perheniemen alue Itissä).

Maakuntakaavaluonnoksessa osoitetuista tuulivoimatuotantoalueista Rekolanvuorten alue (Sysmä) sijoittuu lähemmäs maakuntien yhteistä rajaa jääden kuitenkin yli 20 km etäisyydelle siitä. Molemmille maakunnille merkittävän pääväylä valtatie 4:n kehittämistarpeet on kaavaluonnoksessa otettu huomioon. Lusi-Oravakivensalmi välillä valtatie 4 on osoitettu kaavassa merkinnällä "Uusi tai kehitettävä valtatie tai kantatie". Merkintä mahdollistaa tien parantamisen myös kaksiajorataiseksi. Liikenteen käyttövoimamurrokseen liittyen kaavaratkaisussa on myös huomioitu alueet, joilla voidaan edistää vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelua erityisesti raskaan liikenteen tai lentoliikenteen tarpeisiin. Molempia maakuntia yhdistävä kansainvälinen EuroVelo 11-pyöräilyreitti on osoitettu luonnosvaiheessa liitekartta-aineistossa. Liittojen yhteistyönä EuroVelo 11-pyöräilyreittiin liittyvä esiselvitystyö on käynnistymässä ja Päijät-Hämeen kaavaprosessiin reitin linjaus tarkentuu ehdotusvaiheessa. Lainvoimaisessa (lainvoima 1.10.2025) Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 EuroVelo 11 on osoitettu yhteystarve-merkinnällä.

Päijät-Hämeen valmisteluvaiheen aineistossa on ansiokkaasti ja kattavasti käsitelty viherverkoston (ml. ekologiset yhteydet) teemaa huomioiden samalla myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Uutena luontoarvoja kuvaavana merkintänä maakuntakaavassa on esitetty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Maakuntakaavakartalla on osoitettu myös viherverkoston ydinalueet, ydinalueiden väliset kriittiset ekologiset yhteydet sekä sini-viheryhteydet. Maakuntakaavan uusilla viherverkoston kaavamerkinnoillä pyritään edistämään luonnon monimuotoisuutta sekä turvaamaan maakunnan ekologisen verkoston toimivuutta pitkällä aikavälillä. Viherverkoston ydinalueista yksi ulottuu myös yhteiseen

KESKI-SUOMEN LIITTO · LUTAKONAUKIO 7, 40100 JYVÄSKYLÄ · KESKISUOMENLIITTO.FI

maakuntarajaan. Maakuntakaavassa 2060 on haluttu korostaa ekologisen verkoston kriittisten epäjatkuvuuskohtien parantamisen ja turvaamisen tärkeyttä.

Keski-Suomessa on parhaillaan menossa sini-viherrakenteen selvitystyö. Työssä on tunnistettu Keski-Suomen luonnon arvoalueita. Monimuotoisuuden näkökulmasta Päijänteen itäpuoli maakuntien rajalle asti näyttäytyy yhtenä Keski-Suomen tärkeimmistä alueista.

Maakuntakaavaluonnoksessa 2060 on myös huomioitu Joutsan varalaskupaikan suojavyöhykkeen ulottuminen yli maakuntarajan. Maakuntien rajan tuntumaan ja rajalle on Päijät-Hämeen kaavaluonnoksessa linjattu myös ulkoilureitin yhteystarve. Keski-Suomen maakuntakaavassa ulkoilureitin jatkuvuus ylimaakunnallisena on huomioitu yhteystarve-merkinnällä.

Lausunnon on valmistellut Hanna Kunttu, hanna.kunttu@keskisuomi.fi, 040 591 5901.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.